

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 011022 14 Uvp
Banja Luka, 09.03.2016. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Stake Gojković, predsjednika vijeća, Smiljane Mrša i Želimira Barića članova vijeća, uz sudjelovanje Mire Mačkić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi D.P. iz G., Ul. ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 16-93/2-1-3-560-19/2011 od 02.11.2012. godine tuženog Ministarstva ... RS u predmetu utvrđivanja svojstva ratnog vojnog invalida, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 011022 12 U od 04.06.2014. godine, u nejavnoj sjednici vijeća održanoj 09.03.2016. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 011022 12 U od 04.06.2014. godine se preinačava tako da se tužba odbija kao neosnovana.

Obrazloženje

Pobijanom presudom uvažanjem tužbe poništen je uvodno označeni akt tuženog, kojim je (u stavu 1. i 2. dispozitiva), u vršenju revizije poništeno rješenje Odjeljenja za Opštine G. broj 07-560-312/08 od 13.01.2009. godine i odbijen zahtjev tužioca za novu ocjenu vojnog invaliditeta; stavom 3. dispozitiva ukinuto je rješenje pomenutog organa broj 08-560-132 od 03.02.2005. godine i riješeno tako što je tužiocu utvrđen status ratnog vojnog invalida VIII kategorije sa 40% vojnog invaliditeta po osnovu ranjavanja i bolesti zadobijene u toku vršenja vojne dužnosti kao pripadnik VRS, te mu prava po tom osnovu priznata počev od 01.01.2011. godine, pa nadalje dok postoje zakonom propisani uslovi.

Uvažanje tužbe sud je obrazložio stavom da je nalaz i mišljenje drugostepene ljekarske komisije broj 748/2012 od 01.11.2012. godine i dalje ostao nepotpun i nejasan u pogledu konstatovanog genetskog karaktera oboljenja označenog kao T-230 B, jer da je organ vještačenja propustio da obrazloži da li je neko od roditelja ili drugih bliskih srodnika tužioca bolovao od nekog (i kojeg) psihičkog oboljenja, u kom slučaju bi dalje trebalo objasniti kako je takvo eventualno oboljenje dovelo i do tužiočevog oboljenja jer da ukoliko nema takvih dokaza, da se ne može govoriti o genetskoj predispoziciji u kom slučaju bi se invaliditet utvrdio u potpunosti a ne djelimično; da je ostao neobjašnjen i nepotkrijepljen bilo kakvim dokazom i onaj dio pomenutog nalaza u kojem se pominje stresni faktor i uslovi života kojima je tužilac bio izložen u toku učešća u VRS, jer je u tom dijelu ljekarska komisija navela samo stereotipne razloge, tako da stresni faktor nije bio konkretizovan, pa u odsustvu takvih faktora odnosno teških uslova života se isti ne mogu uzimati u obzir; da je činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno i u pogledu ocjenske tačke T-104 A jer da je ljekarska komisija propustila da

mjerenjem (pomoću odgovarajućeg mjernog instrumenta) utvrdi da li je po osnovu ograničene pokretljivosti koljena ekstenzija u procentu od 150 do 170 stepeni ili se radi o ekstenziji ispod 150 stepeni. Osim navedenog, kako se dodaje, početak ostvarivanja prava, u slučaju ukidanja prvostepenog rješenja teče od dana ukidanja tog rješenja, što bi značilo da bi prava po trebalo da teku od 01.03.2005. godine.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tuženi pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona, drugog propisa ili opšteg akta. Navodi da je u nalazu i mišljenju drugostepene ljekarske komisije opisan karakter oboljenja tužioca, te objašnjeno da je uticaj genetske predispozicije, koja se kako tuženi navodi na mora manifestovati kod živih srodnika jer se sastoji od dva dijela tj. od latentnog perioda i manifestnog, a pojedina multifaktorijalna oboljenja se manifestuju u rijedem procentu jer da imaju autonomno recesivno nasljeđivanje za razliku od drugih, sa udjelom od 50% u odnosu na stresni faktor, tako da je određen vojni invaliditet od 30%. Ističe da nije primijenio prilog broj 2 uz Listu procenata iz Pravilnika o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta iz 2010. godine, s obzirom da je osporenim aktom jasno naznačeno da je ocjena vojnog invaliditeta izvršena primjenom istoimenog Pravilnika iz 1993. godine. Nadalje, da nije prihvatljiv stav suda da je tuženi nepravilno odlučio kada je ukinuvši prvostepeno rješenje od 03.02.2005. godine riješio da prava po tom rješenju teku od 01.11.2011. godine. Ovo iz razloga što je osporeni akt donijet u izvršenju presude Vrhovnog suda RS od 19.09.2012. godine, pa je tuženi postupajući po uputama iz te presude ponovo proveo postupak revizije u čijem izvršenju je primijenjen Zakona o upravnim sporovima koji ne poznaje termin ukidanje već poništenje, a nije primijenio Zakona o opštem upravnom postupku, kako nalazi sud. Predložio je da se pobijana presuda preinači ili ukine.

Tužilac nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, osporeni akt, i cjelokupne spise predmetne upravne stvari i ovog upravnog spora na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11- u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Osporeni akt je donijet u izvršenju presude Vrhovnog suda RS broj 11 0 U 005885 11 UVP od 19.09.2012. godine, kojom je ukazano na nedostatke nalaza i mišljenja drugostepene ljekarske komisije od 02.12.2010. godine u postupku u kojem je u vršenju revizije poništeno rješenje prvostepenog organa broj 07-560-312/08 od 13.01.2009. godine i odbijen zahtjev tužioca za novu ocjenu vojnog invaliditeta te je tužiocu i dalje utvrđeno svojstvo RVI VIII kategorije sa 40% vojnog invaliditeta a tim rješenjem je ujedno zamijenjeno rješenje broj 08-560-132 od 03.02.2005. godine. U obrazloženju osporenog akta je navedeno da je s obzirom da je u postupku revizije rješenje kojim je odlučeno po zahtjevu tužioca za povećanje procenta vojnog invaliditeta poništeno a njegov zahtjev odbijen, da je izvršena i revizija rješenja po kojem je tužilac ostvario svojstvo RVI i prava po tom osnovu a prema presudi nižestepenog suda broj 11 0 U 007605 14 u od 26.09.2012. godine. Navedeni razlozi daju valjano obrazloženje zbog čega je jednim rješenjem izvršena revizija dva rješenja.

Osnovano tuženi ukazuje da nadležna ljekarska komisija na osnovu medicinskog znanja i u skladu sa pravilima struke daje ocjenu karaktera oboljenja i uticaja genetskog faktora u odnosu na stresni faktor odnosno uslove pod kojima se manifestovalo to oboljenje. Tuženi se nije pozvao na Pravilnik o utvrđivanju procentu vojnog invaliditeta iz 2010. godine, jer se

pozvao na istoimeni Pravilnik („Službeni glasnik RS“ broj 22/93), pa ne stoji navod suda u pobijanoj presudi da je u tom smislu nepravilno primijenjen propis zasnovan na zakonu.

U tom smislu, drugostepena ljekarska komisija je nakon drugog vještačenja u predmetnom upravnom postupku, a postupajući u izvršenju presude Vrhovnog suda RS broj 11 0 U 005885 11 UVP od 19.09.2012. godine, dala nalaz i mišljenje u pogledu ocjene vojnog invaliditeta kod tužioca po dvije ocjenske tačke T-104 A-20% i po T-230 B-60%, i pri tom dala obrazloženje zbog čega je došlo do promjene ocjenske tačke u pogledu oštećenja koljena, koje je prema ranijoj ocjenskoj tački T-96 B bilo utvrđeno kao skraćenje noge do 3 cm, što prilikom pregleda tužioca i uvidom u medicinsku dokumentaciju nije nađeno. Samim tim je dato valjano obrazloženje zbog čega je došlo do promjene te ocjenske tačke, koja je ranije bila nepravilno primijenjena. U pogledu oštećenja koljena po T-104-a od 20% dato je obrazloženje da su na nivou gornje trećine desne podkoljenice vidljiva dva ožiljka (ulazna i izlazna rana), sa lako redukovanim pokretom u desnom koljenu, pa je to oštećenje definisano kao manje ograničenje pokretljivosti u desnom koljenu, a što je utvrđeno objektivnim pregledom zbog čega nije opravdano insistiranje suda na mjerenju stepena oštećenja moguće ekstenzije odgovarajućim instrumentom. U tom nalazu i mišljenju dato je obrazloženje da nije došlo do pogoršanja zdravstvenog stanja u odnosu na nalaz iz 2001. godine kojim je vojni invaliditet kod tužioca nepravilno cijenjen po T 230-b-50%, primjenom člana 44. tada važećeg Zakona o pravima boraca koji se odnosi na situacije kad se bolest pogoršala u toku vršenja vojne dužnosti, što kod tužioca nije slučaj jer je kod njega bolest nastala u tom periodu koja je multifaktorijalno oboljenje pa je utvrđen udio vojnog invaliditeta u cjelokupnom oštećenju organizma.

Najzad, tuženi organ je osporeni akt donio u izvršenju presude Vrhovnog suda RS od 19.09.2012. godine i ponovo odlučio da prava priznata po tom rješenju teku od 01.01.2011. godine, kako je bilo odlučeno i ranijim poništenim rješenjem, a u smislu člana 50. ZUS, jer je prema toj odredbi bio u obavezi da postupi po navedenoj presudi Vrhovnog suda RS. Ukoliko bi se prihvatio stav suda da prava utvrđena osporenim aktom teku od 03.02.2005.godine to bi bilo nepovoljnije rješenje za tužioca s obzirom da mu je sada utvrđena niža kategorija vojnog invaliditeta od one utvrđene ranijim rješenjem (VII kategorija).

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da je pobijanom presudom ostvaren razlog povrede iz odredbe člana 35. stava 2. ZUS, pa se na osnovu odredaba člana 40. stav 2. i 3. istog zakona, zahtjev uvažava, tako da se presuda preinačava i tužba odbija jer nisu ostvareni razlozi iz odredaba člana 10. ZUS za poništenje osporenog akta.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić